
Et praktverk av en endokrinkirurgisk lærebok

BOKOVERSIKT

Fagutviklingen innen endokrin kirurgi de siste 25 årene har først og fremst vært preget av relativt få, men aktive miljøer og enkeltpersoner i USA, Europa og Japan. I Skandinavia har først og fremst våre svenske kolleger vært aktive bidragsytere innen fagfeltet.

Når Britt Skogseid (endokrinolog fra Uppsala) sammen med kirurgen Gerard M. Doherty (St. Louis, Missouri, USA) nå presenterer en helt ny lærebok i endokrin kirurgi, er dette også et uttrykk for det nære faglige samarbeid og den gode internasjonale kontakten som preger dette fagmiljøet. Som medforfattere finner vi velkjente og etablerte kolleger, men også yngre krefter fra miljøer og institusjoner som har preget utviklingen innen forskning og fagutvikling de siste 20 – 30 år.

Dette er blitt en storartet lærebok, virkelig et referanseverk som per i dag må ansees å være et førstevalg innen endokrin kirurgi. Boken er oppdelt i seks seksjoner basert på organer. Hver seksjon inneholder flere underkapitler. Første seksjon i boken består av et kapittel om diagnostiske tester og kliniske beslutninger, samt et kapittel som er en generell innføring i endokrin tumorbiologi. Tematisk omhandler de neste seksjonene thyreoidealidelser, diagnose og behandling av parathyreoideasykdommer, binyresykdommer, endokrine pancreassvulster og karsinoid sykdom, og til slutt en seksjon om familiære endokrinkirurgiske problemstillinger, først og fremst knyttet opp mot multipel endokrin neoplasi.

Selv med så mange bidragsytere oppfatter jeg boken som en velredigert helhet. Det er relativt lite overlapping. Språket er stort sett klart og konsist. Kliniske poenger er vektlagt, og en rekke tabeller og figurer supplerer og understøtter teksten på en god måte. Hvert kapittel avsluttes med litteraturreferanser som med enkelte unntak synes å være både relevante og godt oppdaterte. Personlig ble jeg spesielt begeistret for seksjon V, som omhandler pancreas og karsinoide svulster. Her finnes utrolig mye oppdatert og nyttig informasjon som man ikke så lett finner samlet andre steder.

Boken er solid innbundet og trykt på godt papir. En rekke strektegninger er virkelig gode, mens kvaliteten og informasjonsverdien på enkelte svart-hvitt-bilder (f.eks. figur 5.2 og figur 9.5) er teknisk dårligere enn man skulle tro var nødvendig i våre dager. En

annen liten detalj; i seksjon II (s. 33) er hypertyreose hos barn omtalt. At forfatterne bruker en referanse fra 1959 (!) når de hevder at postoperative komplikasjoner er høyere hos barn sammenliknet med voksne, stusser jeg nok noe over.

Dette er en bok som bør finnes på enhver avdeling som utreder eller behandler pasienter med endokrinkirurgiske problemstillinger. Både kirurger, indremedisinere/endokrinologer/onkologer og leger fra laboratoriefagene (patologi, radiologi, nukleærmedisin, klinisk biokjemi) vil trolig ha glede av å ha denne boken lett tilgjengelig for hyppige konsultasjoner.

Jon Arne Søreide

Kirurgisk avdeling

Sentralsjukehuset i Rogaland

Stavanger

Publisert: 20. august 2002. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 16. juli 2026.